

KIADÓ HIVATAL:

Szikés Antal könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díj 10 krajcár.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 25 kr.

SZERESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Hivatalos közlemény.

A hadsereg lószükségletének fedezése végett a földmiv. mkir. miniszter úr Szarvason folyó évi szeptember hó 18-án katonai lóvásárt rendez, a melyen 4 egész 7 éves és legalább 150 centim. magas s a katonai célokra alkalmas lovak fognak megvétetni.

Szarvason, 1897. auguszt. 20.

Az előjárók nevében:

DANCS,
első jegyző.

BANKÓ GYÖRGY,
t. bíró.

A mentők.

(A. É.) Rövid egy hó alatt a buza ára a budapesti piacon három forinttal emelkedett. Azoknak számításait, akik az árak szokásos esését várták, tönkre tette a nyár. Pedig várták sokan. Emlékezzünk csak vissza, hogy a tavaszon azok, a kiknek volt, ár nélkül is hajlandók voltak készleteiket eladni, azzal az egyetlen kikötéssel, hogy a következő hat hét piaci ára szerint állapodnak majd meg.

A vevő malmok teljesen uralkodnak az eladók fölött. Míg megfordult minden, a hausse-párt átgázolt az árcsökkenők aknáin és kivett tőrei fölött és ebben az előnyulásban a budapesti piac járt elől. Pedig annyiszor mondták, hogy immár jelentéktelen szerepre jutott. Az annyiszor hangoztatott túltermelés után tehát újból szükségnek néznek elé az egyes nemzetek.

Ezt ma nem lehet tagadni és épp ezért vesztette el árcsökkenő hatását egy időre a papirosbuza. Ereje forrása az a vélemény, hogy bőven van buza, ha ezt a hitet nem sikerül elterjeszteni, akkor elveszíté a játékot és alótra kerül. Ez elég ritkán esik meg, de most így történt.

A tényleges szűk természettel szemben az árakat csökkentő papirosbuza urai igen megszorultak. Igyekeznek ugyan alacsonyabb árakat csinálni, de ez nem sikerül. Az őszi leszámolás ideje közel, szállítani kell a búzát, vagy fizetni a különbözetet. Mind a kettő nehéz, sokakra nézve lehetetlen. El kell pusztulniok. De ime előállanak a mentők.

A győzőket a testvériség érzete fogja el, a törekvések közösségének tudata könyörületre kényszeríti őket. Lemondanak arról, hogy a nyomorult baissiereket köteleességek teljesítésére szorítják. Várnak tavaszig ingyen. Addig majd csak nyílik alkalom arra, hogy a sarokba került medvék valamiként kimeneküljenek a kelepczéből. Több lesz tán a buza és oly csekély a különbözet, mit fizelhetnek a medvék. Ha emezek kipusztulnak a piacról mit csináljanak a magukra maradt bikák, akik az árak emelésén akarnak nyerni? Küzdelem nincs ellenfél nélkül, küzdelem nélkül nincs haszon. Haszon nélkül pedig mit ér az élet? Meg kell tehát menteni azokat, akik az ár lenyomásán dolgoznak.

A magas árak ugyan egészben véve keveset használnak az országnak, mert kevés az eladni való buza. De egyeseket, akiknek termése jó, boldoggá tesznek még is. Annyi csapás után, mi az országot érte, támogatni, lábbraállítani

azokat, akik az árakat lenyomni akarják, mi más ez, mint kicsavarni a gazda veritékes kezéből azt a jutalmat, mely őt a természet rendje szerint megilleti?

Figyelemmel fogjuk kísérni ezeknek a fáradozásoknak sikerét. Nem feledjük el azt a rokonérzetet, mely a papirosbuza alóira került lovagjai iránt a győztesek táborában megnyilatkozik. A magukat szerencsétlenül elspekulált medvéknek akadnak mentői, ha bajba kerülnek, de aki gondol arra, hogy ennek a mentésnek az árát az eladókkal, a termelőkkel megfizettetni akarni mégis csak erősen jogtalan eljárás?

Persze itt outsiders-ről van szó, akik nem érdemelnek kiméletet. Az elbukni készülő medvéken azonban segíteni kell, mert fordulhat a kerék s megvagyon írva, hogy „mindnyájunkat érhet szerencsétlenség!”

Ezt feledni nem volna okos dolog.

Békésmegye virilistái.

— 1898. évre. —

Itt mutatjuk be Békésmegye legtöbb adófizetőinek névjegyzékét. E névjegyzékben az első helyet báró Wodiáner Albert 33694 frt 96 kr. adóval, az utolsó 213. helyet pedig Braun D. Adám mezőberényi lakos 362 frt 82 kr. adóval foglalja el. Az igazoló választmány az általa megállapított névjegyzéket f. évi aug. hó 19-től kezdve 15 napon át közszemlére kitenni rendelte, mely idő alatt az alispáni hivatalnál azt bárki megtekintheti és ellene felebbezéssel élhet.

TÁRBUZA.

A nő.

A nő! Ki mondhatná, hogy ismeri,
Habár a szive véle van teli?
Ha csókját érzi, ha kaczer szemében
Mesés pompával villog rá az éden;
Vagy ha szeszélyből büszke és hideg,
Még egy mosolyt sem adva senkinek:
A férfi egyaránt csodálja bár,
Megértésének csak nyomába jár,
S midőn belátja már-már a szivébe:
Egy fordulás — s egészen más a szépe.
A nő mindig más. Milliő alakban
Megújuló mulandóság a bája,
Örökre változik, de halhatatlan
Mégis minden erénye és hibája.
Szeszélyből, csipkéből és napsugárból
Gyöngének alkotott csodás erő;
Eghez közel, de a földtől se távol
Mosolygva szálló tümemény a nő,
Arany köd szürke életünk felett,
Fele valóság, fele képzelet.
Mélység s magasság összeolvadása,
Szivárvány a gyönyör s a kín között;
Tökéletesség gyarló földi mása;
Szemes pillangó; éles szemre köd;
Tünő öröklét; sárból gyúrt remek;

Fűszál, mely a míg megmérgez, remeg;
Harmatban tükröződő végtelen;
Oly hatalom, mely győz, bár védtelen;
Virág, a büszke tölgyfánál erősebb;
Annál homályosb, mentül ismerősebb;
Szellő csupán s merész vihárt szülő:
Az élet ily titokzatos talánya,
Bár egyre más, de mindig Éva lánya,
Örök rejtelmű álomkép a nő.

Rudnyánszky Gyula.

EMLÉKSOROK.

I.

Menyasszonyoknak.

Legyen életed folyása
Mai napod folytatása:
Szép álomnál szebb valóság;
Sohse érjen szomorúság,
Egész éledd' koszorúzzák
Tővis nélkül nyíló rózsák.

II.

Tükörrel.

Szerelmes asszony ábrándos szeme
Varázstükör, a mely tökéletesnek
Mutatja a leggyaralóbb férfit is;
S miatta mégis annyiszor borítja
Szerelmes asszony ábrándos szemét
Könnyek homálya, bánat fellege!

III.

Legyezőre.

Az ábránd, amit a nő szive sző,
Elszál, mint a te szellőd legyező!
De bár családás jár mindig vele:
Legyen csak a sziv ábránddal tele;
Jobb, mint ha már kiégett és üres,
Csalódnai nem tud, üdvöt nem keres.

IV.

Szemek.

Béhunyt szemekkel megtaláljuk
Az égbe vezető utat,
Ha a sötétben két mosolygó
Szép szem csak egy kis rést mutat.

V.

Anyja sirkövére.

Elvette tőlünk a halál
A hű hitvest, a jó anyát;
De lelünk most is rátalál,
Követve lelke csillagát,
A mely felettünk fonn ragyog
És mintha szólana:
„Élek s mi voltam, az vagyok,
Hű hitves, jó anya.”

Rudnyánszky Gyula.

Megjegyzendő, hogy az adóhivatalok által beszolgáltatott adatok az igazoló bizottság helyesbítéseire képest mi is kiigazítottuk s töröltük azokat, mint gróf Wenckheim Frigyes, Breznyik János stb., kik vagy idegen törvényhatóságban gyakorolják jogukat, vagy meghaltak. Ezek helyébe jönnek e névsorban azok, kiknek adóját nem volt módunk kimutatni s kik e jegyzék végén vannak.

Id. b. Wodiáner A. földb. Gyoma	33694.96
Gr. Wenckheim Géza földb. Gerla	13976.80
Gr. Almásy Dénes földb. Gyula	9907.25
Gr. Wenckheim Dénes földb. Doboz	9907.25
Gr. Almásy Kálmán fb. Kétegyháza	8738.88
Geist Gáspár földbirtokos Csakó	7101.33
Geist Gyula	6406.61
Gr. Bolza Pál	Szarvas 5340.06
Szalay József	Csaba 5054.45
Gr. Bolza Géza	Szarvas 5037.27
Gr. Blankenstein Pál földb. K.-Tarcza	3463.59
Jurenák Sándor földb. Orosháza	3373.25
Beliczey István	Csaba 3052.99
Léderer László	Öcsöd 2714.62
Léderer Rudolf	Szt.-András 2214.49
Pfeiffer Antal	B.-Megyer 2128.22
Kontur József	Szarvas 1960.52
Székács József	P.-Szt.-Tornya 1816.90
Kliment Z. György	Csaba 1645.88
Kocsiszky Mihály	Csaba 1514.64
Beliczey Rezső	Csaba 1404.36
Székács István földb. P.-Szt.-Tornya	1225.50
Kliment Z. János földb. Csaba	1278.32
Szántó Dezső földb. Békés	1114.89
Déreczy Ferencz földb. Kondoros	1064.91
Ravasz József	Orosháza 1008.82
Gr. Wenckheim István földb.	936.53
Péter András földb. Szeghalom	934.44
Novák Camill tsz. elnök, Gyula	924.0
Komlós Ármin földb. Orosháza	921.25
Stojanovics Gyula földb. Csaba	914.67
Omaszta Gyula földb. Csaba	904.93
Oskó Imre földb. Öcsöd	903.83
Dr. Pap József ügyvéd Szeghalom	887.99
Farkas József földb. Csorvás	891.17
Démusz József mézár, Gyula	874.75
H. Kárász István földb. Szeghalom	860.69
K. Schriffert József földb. Gyula	850.54
Laurinyecz Mihály földb. Csaba	831.61
Krisztik János h. plébános, Csaba	822.39
Weisz Mór bérlő, Gyula	798.24
Tenner Lipót, Orosháza	795.53
Ravasz István Orosháza	793.63

Virágokat hintek utadra . . .

*Virágokat hintek utadra,
Oh jöjj hát, oh jöjj hát felém . . .
Egy-egy nyíló virág keblemben
Mindenik edes érzemény . . .*

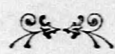
*Virágokat hintek utadra . . .
Nafja szép lelkebben ragyog
Sugárjai szemédben égnek
Mint tündöklő kis csillagok !*

*Virágokat hintek utadra . . .
Bájjadtól ihletett dalok
Zsongják által égő keblemet,
Lelkem szebb jövőm andalog :*

*Egy ismeretlen lünder világ
Hajóján fut, száguld s evez . . .
Vihar üzött fellegeken át
Elér búbajos lelkeidhez.*

*S midőn kikötöm kis hajómat,
Lesve, várva üdvhajnalom :
Te széttéped szívem virágít
Oh én kegyetlen angyalom ! !*

Réthy Boldizsár Istrán.

Özv. Janurik János földb. Szarvas	783.29
Ladics György ügyvéd, Gyula	770.34
Kardos Ferencz, Szeghalom	778.18
Beck Géza, K.-Ladány	754.72
Kliment János, Csaba	750.42
Miklya Z. györgy, Csaba	749.91
Tolnay Ferencz, Öcsöd	743.35
Fábry Károly ügyvéd, Csaba	732.61
Boros Jenő, K.-Tarcza	714.20
Uhrin I. Imre, Endrőd	711.09
Grócz Béla plébános, Endrőd kétsz.	697.04
Id Belenta János, Békés	694.51
Mikolay János közjegyző, Szarvas	669.89
Wagner János, Gyula	661.76
Kovács Sz. Ádám, Csaba	646.85
Medovárszky János, Csaba	641.45
Petrovszky Mihály, Szarvas	639.65
Urszinyi Dezső, Csaba	637.88
Lehóczky János, Tót-Komlós	628.03
Rasovszky Fülöp, Békés	625.04
Kitka János, Csaba	625.03
Löwy Sámuel, Csaba	612.54
Macczák L. György, Csaba	601.84
Hoffmann Mihály ügyvéd Gyula k.	601.82
Prág Bonifác, Csorvás	586.97
Prág Lajos, Csorvás	583.61
Basch Béni, Szeghalom	582.64

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Király születésnapja.** Aug. 18-án városunk lakossága is valláskülönbség nélkül kegyelettel ünnepelte meg a szeretet király születése napját. Istenítiszteletek tartottak ez alkalomból a kath. ev. és a zsidó templomokban s hol a hatóságok is megjelentek. A nap jelentőségét középületekre kitett nemzeti lobogók is jelezték.

— **A vármegye bizottsági tagok figyelmébe.** Békésvármegye közönsége a tisztii állások betöltésénél minden időben azon elvi magaslatra emelkedett, hogy híven, becsületesen és szorgalmasan működő tisztviselőjét alkalom adtán előléptette, s az előléptetésnél a képesség s szolgálati időt különösen irányadóknak tekintette. Alulírottak, tekintettel arra, hogy Dr. Wieland Sándor a gyulai járás főszolgabírája, tiszteletbeli főszolgabíró, azon jelöltek között, kik a megüresedett szeghalmi főszolgabírói állásra pályáznak, a legidősebb s a legtöbb vármegyei szolgálattal bíró tisztviselő, s miután őt úgy ismerjük, mint aki szorgalma, tehetősége s jellemé által a vármegye közönségének becsülését kiérdemelte, s támogatását méltán igényelheti, a fent jelzett elvi álláspontra helyezkedve is, kötelességünknek ösmerjük őt a tekintetes vármegyei bizottsági tagok szíves figyelmébe, s hathatós támogatásába ajánlani. Áchim Ádám, Árdeleán János József, Aszalay Gyula, Bakucz Tivadar, Boles Vazul, Dr. Berényi Ármin, Böhm Miklós, Dán József, Debreczeni Károly, Dezső Antal, Dr. Dunay Alajos, Emperl Ernő, Dr. Erkel Rezső, Fabó Emánuel, Gallatz János, Grócz Béla, Haviár Dani, Dr. Haviár Gyula, Dr. Hajnal Albert, Hajnal Béla, Hegedűs Lajos, Hoffmann Mihály, Hutiray László, Id. Janurik János, Kéry Kálmán, Konkoly Jenő, Konsitzky János, Kontur József, Kratochvill Gyula, Kraft Viktor, Lehóczky József, Medveczky József, Petneházy Antal, Póhl Gábor, Prág Bonifác, Prág Lajos, Robitzek Károly, Salacz Ferencz, Dr. Salacz Oszkár, Sperlágh Ignác, Szthmáry Gábor, Széchenyi Lajos, Szekér Mihály, Dr. Szegedi Kálmán, Szirmay L. Árpád, Tarján István, Teplizky János, Terényi Lajos, Tolnay Ferencz, Tóth Mihály, Tóth László, Dr. Török Gábor, Wagner János, Winkler Lajos, Dr. Zöldy Géza. Mi a kik a vármegye beléletével ismerősök vagyunk s dr. Wieland Sándor gyulai járás t. főszolgabíró érdemeit ismerjük, biztosak vagyunk abban, hogy a vármegyei bizottsági tagok — a kik magok is ismerik dr. Wieland szorgalmát és tehetőségét, mellyel a gyulai járás főszolgabírói hivatalát vezette — nem támogathatnak méltóbban szavazatukkal mást mint dr. Wieland Sándort, a ki vármegyénk közügyeinél mindig odaadással és becsülettel munkálkodott s részolgált arra, hogy a közbizalom feléje forduljon.

— **Helyettesítés.** Harza Ferencz kondorosi őrnök a járási főszolgabíró Öcsödre helyettes jegyzőnek nevezte ki.

— **Nemzeti ünnep.** Magyarország törvényhozása Szt. István ünnepét nemzeti ünnepé avatta. Munkaszünetéről az e tárgyban rendelkező ministeri rendelet külön emlékezik meg. Az ország más városai e napon

ünnepi színt öltenek és a hatóságok és a társadalom szorgoskodnak a módozatokon, melyekkel a nemzeti ünnepet a néppel megkedveltessék, vérebe és szokásaiba átültessék. E tekintetben nálunk előljár Gyula és Csaba, hol Szt. István népnáepélyök rendeztetnek. És nálunk Szarvason? Rendőri felügyelet alatt tartatik meg a vásári kufárkodás: a heti piac, mely e napon pedig eltűnt a van. Sőt többet mondunk az üzletek sem tartották meg a törvény által előirt zár órát. A nép egy részének nemzeti készsége és hazafias jó akarata megnyilatkozott az által, hogy a Szt. István ünnepére — péntekre — eső heti piacot megtartotta esütörtökön. De nem fog-e ezen hazafias jó akarat és készség a jövőben esorbát szenvedni, ha azt látja, hogy az illetékes hatóság a nemzeti ünnepnek míg törvénytörít megártása iránt is közönyös.

— **Eljegyzés** S l a j c h ó Mihály eperjesi tanító-képző intézeti tanár folyó hó 17-én jegyezte el Mihályfi Melán leányiskolai tanítónőt. Gratulálunk.

— **25 éves találkozó.** A szarvasi főgymnásiumban ezeltől 25 évvel maturáltak folyó hó 20-án Szarvason találkát adtak egymásnak, melyre mintegy 11-en megjelentek s a viszontlátás öröme az Árpád szállodában közeledtet és vacsorát rendeztek, melyre az akkori tanárokat is meghívták.

— **Aszfalt járda.** Aszfalt járdáink kiépítéséhez a vállalkozó holnap aug. 23-án fog hozzá egyszerre három helyen, hogy a járda mihamarább kész legyen s a forgalomnak átadassék.

— **Templomrablás.** A helybeli izr. templomba aug. 20-án virradóra ismeretlen tettesek behatoltak s a falban levő egyik perselyt feltörve, annak csekély tartalmával tovább álltak. A tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **Békésmegye néprajza.** A néprajzi társaság fölhívta Békésmegyét, hogy szavazzon meg valamely ös-zeget Békésmegye néprajzának megírására. A vármegye kimondotta, hogy az orsz. néprajzi társaság e nemű tökéjét nem gyarapítja, hanem külön megírja Békésmegye néprajzát. A mű megírására Oláh György t. főügyész vállalkozott, aki most utazza be a Sáréret, ahol gazdag etnografiai felvételeket tesz. A mű igen díszesen, illusztrálva fog megjelenni.

— **Orvosi látogatás.** Kondoros községe képviselő testülete sem fogadta el az orvosok látogatási díjait szabályozó szabályrendelet tervezetét.

— **A békési es-peresség** tanító már leszavaztak azon tanítókra, a kiket megbizni óhajtanak a kerületi gyűlésen való képviseltetéssel. A kijelölt 8 tanító közül legtöbb szavazatot kapott Szalai József bánfalvi tanító (27-et) és Láng Gusztáv csabai tanító (19-et).

— **Tanárok, tanítók választása** Szarvason az ipar- és kereskedelmi tanoncz, valamint az ismétlő iskola tanító kara következőkép alakítottat meg: Igazgató Kutlik Endre. Rajztanítók: Liska János, Bodnár Endre, és Szabó József. Tanítók: Bodnár József, Laukó Mátyas és Molnár János lettek megválasztva, vagyis ugyanazok, kik eddig is működtek.

— **Az új ártézi kút** megyénkben a kondorosi lesz, melynek furását Bányász Mór törökzentmiklósi kútfúró technikus e hó végével megkezdi.

— **Ki akar őrnök lenni?** Kondoros községében őrnöki alkalmazást nyerhet egy e téren némi ismeretekkel és gyakorlattal rendelkező egyén. Az állás 400 frt jövedelemmel alkalmas örök biztosítat, de lehetőség, hogy a másik hasonló, de 500 frtos állás is betöltendő lesz. Tudakozódni lehet a kondorosi jegyzői hivatalnál. Szept. 1-ével az állás elfoglalandó.

— **Beküldetett.** (A közigazgatási hatóság figyelmébe.) Szent István napjának, mint nemzeti ünnep megülésétől törvény intézkedik. Ez elrendeli, hogy e napon általános munkaszünet tartassék, a törvény át-hágóit büntetéssel sújta. S miként tartott meg e nemzeti ünnep nálunk? Rendes heti piacczal. A csizmadia mesterek rúdra fűzött eszímáikat úgy úgy, min-máskor kiezipelték s a templom közvetlen közelében kiakasztották; a baromfiakat sorban lerakták s kínálgatták, a rőfösök is iparkodtak áruikon túladni stb. Egyszóval az adás-vétel folyt úgy, mint máskor. A kath. templomban pedig a hívek az „Ah, hol vagy magyarak tündöklő csillagát énekelték s hallgatták a hazafias szellemű áthatott szent beszédet. És vajjon kiket lehet mindezekét okolni? Talán az árusokat és vevőket? Nem. Mert ha a hatóság idejében értesíti a közönséget a nap jelentőségéről s a vásárt betiltja, akkor mindez nem történik meg. Akkor a törvényt át nem hágják s már jövőre a figyelmeztetés is fölöslegessé válik. Rendőrségünk még a jelen esetben is megtehetett volna annyit, hogy a templom környékéről az árusokat távolabb terelte volna, hogy legalább a vásári zajtól óvta volna meg az ünneplő közönséget, mert ismét írva vagyom, még pedig szentesített törvényben, hogy valamely felekezet ünnepén az illető templomkörnyékéről gondosan eltávolítandó mindaz, mi az isteni-

tiszteletre zavarólag hatna. Merjük hinni, hogy jövő Szent István napkor a szarvasi piac más képet fog mutatni. Egy szarvasi polgár.

— **Diszülés.** A Szt.-Andráson fennálló „Ifjúsági önképzőkör“ 22-ikén gazdag programból álló diszülést rendez. A kis község ifjúsága már több ilyen sikerült estével szórakoztatta Szt.-András közönségét, mely sohasem szűnt meg e törekvéseit pártolni.

— **Czigány furfang.** Egy helybeli tekintélyes ügyvéd béres gazdáját el küldte egy lóval a gyulai vásárra azzal a meghagyással, hogy 150 frtért adja el, amint ott állt, oda jön egy ismerős cigány, kérdezve, hogy eladó-e a ló, erre elmondja a béresgazda, hogy amivel 150 frton tul eladják megosztottnak, elment a cigány, de csakhamar visszajött, van már vevő és kéri a passzust átirás végett. A gazda nem akarván átadni, adott neki 1 frtot foglalóként azzal elment, egy idő múlva ismét visszajöve, kérte a lovat megpróbálás végett, a gazda nem bízván benne nem akarta átadni, no de a cigány furfangul tett az ovatosnak látszó gazdán, és hogy biztosítsa ott hagyott két rozsz kehes és vak gebét passzusokkal együtt még visszajön és kifizeti a vett lovat, sőt még 6 frtot is kölcsönzött a gazdától, míg egy szizast vált, ahelyett, hogy visszajött volna befizetve és ment. Láta is a gazda ahogy ment a cigány cziukostársaival, kiabált utána, sőt egy ott álló esendőrt is figyelmeztetett, ki azzal utasította el, hogy ő gyilagos esendőr lévén nem szabadhat utána. A gyulai kapitányság is értesítve lett elég korán és körülményesen mert ismeretes a tettes, onnét azt a vigasztaló, de eredmény nélküli választ nyerték, hogy az efféle dolgok nem igen ritkák, sőt eléggé ismeretesek előttük, egyelőre se ló, se tettes n e z elég jó közbiztonság, ugy látszik rákmódra haladunk. Az ügynek a gyulai kir. törvénytörvénykezési bizottság folytatás.

— **Ujházi Ede Szarvason.** Bár egy kissé korainak találjuk a színházi évad második hetében a vendégszereplést, mégis köszönetet kell adoznunk szintársulatunk derék igazgatójának, a miért alkalmat nyújt Szarvas közönségének, hogy az általa rajongással szeretett kitiű művészt, Ujházi Edét ismét láthatjuk a szarvasi színpadon három estén legjobb szerepeiben. A nemzeti színház nagy művésze holnap az „Országgyűlési szállás“ kedden „A nagybácsi“, szerdán „A szabadulás“ cz. darabokban fog nálunk vendégszerepelni. Mindenik darabban nagyon mulattató, jeles alakításai vannak. Közönségünk bizonyára örömmel veszi tudomásul e művészi eseményt, és színiülig megfogja tölteni mindhárom estén a színházat.

Színház.

Augusztus 14-én kezdette meg nálunk Makó Lajos szintársulata előadásainak sorozatát. Makó Lajos szintársulata bebizonyította e hét folyamán, hogy a vidéki társulatok között az első helyet foglalja el. Daczára ennek közönségünk ezen első rangú szintársulatot nem méltányolja eléggé! Bámulunk rajta, hogy a méltán dicsért közönségünk az idén midőn művészi színvonalon álló előadásokat élvezhetne, éppen most tartózkodik a színházba járástól, mert — azt a csekély számú közönséget mely eddig járt a színházba, közönségünknek csak egy kis részét képezik.

Lehetetlenségnek tartjuk, hogy közönségünk továbbra is távol tartsa magát a színházba való járástól, hiszen ilyen társulatot mint a mostani — még ha megerőltetésünkbe kerülne is — odaadón pártolnunk kell, hogy azt a jövőre is biztosíthassuk magunknak. Azt hisszük, hogy közönségünk a jövő előadásokon tömegesen fog megjelenni s bebizonyítani, hogy nem hiában kapta a legjobb színpártoló elnevezést.

Szombaton aug. 14-én első bemutatás előadásul a „Trilby“ ment. Jobb szeretnénk sem írni erről az előadásról, főleg azért, mert nem színészeink jáékán mult, hogy ez a világ színpadokat hódító bejárt szenzációs újdonság nálunk csaknem hatástalan maradt.

Hogy ez így van: legelső tényező ebben a vidéki színpad szükös kerete és az a körülmény, hogy a színpad közvetlen közelsége folytán a néző térhez, nálunk ki vannak zárva azok az optikai és érzéki csalódások mikbe egy nagy színpad a maga szcenikai berendezéseivel, fényhatásaival, távlatával a néző ringatja, s a

melyek elengedhetetlen feltételei a sikernek a Trilby-féle daraboknál, mely a mizmerizmust, szuggesziót vivén a színpadra, érzékeinkre spekulál.

A darabban a czimszerepet R. Balogh Etel játszotta meg művésziösen, csak az a kár — mint azt már hangoztattuk, hogy a színpad közelsége miatt kellő hatást nem bírt elérni, ami azonban az ő művészi egyéniségéből éppen semmit sem von le.

A darab másik főszereplője Szakács (Szven-gáli) sok tanulmányra valló ügyességgel személyesítette éppen nem hálás szerepét.

Az előadásnak művészi színvonalra emeléséhez hozzá járultak egyes játékkukkal: Pethes Imre, Krémer Jenő, Szilágyi Dezső, Mezey Péter, Sándor Emil és Juhász Sándorné.

Vasárnap aug. 15-én két előadás ment, délután „Hogy lehet férjhez menni?“. Énekes bohózat, este pedig a Géczy nagy hirre tett szert új népsziműve, a Gyimesi vadvirág.

A fővárosi kritika által melegen fogadott darabról már eleve sokat vártunk s e várakozásunkban nem is csalókoztunk. Eredetibb, zamatosabb népsziművet, a csekély számú népsziműtípusok megírása óta nem alkot-tak. Az igazi királyhágóntul népelet ismeretével, zamatos természetességgel megalkotott alakok, eredeti jellem zések, megkapó részletek a Tóth Ede-féle sziművek mellé helyezik ezt az új terméket. A szereplők gondtal és kedvvel kidolgozott játékkal járultak a sikerhez. Réthy Laura kezében volt a czimszerep, aki mint Prezmer Péter (Sándor Emil) leánya, utánozhatatlan kedvességgel, eleven játékkal és szép énekével aratott sűrű tapsokat. Szakács (Imre) szerepében derekasan megálta helyét. Juhász mint mindig most is szépen énekelt. Szende Anna (Mária) szerepét sok ügyességgel játszotta meg, énekével sokszor tapsra ragadta a közönséget. A darabban a derültebb elemeket képviselték Mezői (Csura), és Krémer (Marci), kik annyi természetes komikummal adták a részeges harangozót és a naiv lelkű, de még is agyafurt góbé gyereket, hogy méltán rászolgáltak a nekik jutatótapsokra. Különben a szereplők mindenike jót nyújtott.

Hétfőn aug. 16-án csekély számú közönség mellett „Trilby“ másodsor. Az előadás most is jó volt, a szereplők daczára a kevés publikumnak mindent elkövettek az ezt sikeréért. Ebből azonban láthatja az igazgató, hogy nálunk kétszer előadni darabot nem tanácsos, mert közönségünk nem igen nézi meg kétszer a darabot, még ha világhírű is az.

Kedden aug. 17-én Varney operettejét a Kék asszonyt mutatta be a társulat. Bájos zenéje, érdekes, pikáns meséjű dolog, melyről fővárosi bemutatója alkalmával osztatlanul elismerte a kritika, hogy nagy lépéssel vitte előre a rég vajdó operetteirodalmat.

De la Hogue báró fiatal felesége (Réthy Laura) kalandokat keres a vén és ostoba férj oldalán. Leginkább, az unifürmös ingerli vére, a falu esendőrkapitányáért lelkesül. Egy mese él a bretagnei babonás nép ajkán, mely szerint a község határában levő régi apátság romjai közt évszázadok óta gyakran megjelenik a kék asszony, a ki a szerelmeseket egymástól elválasztja. A bárónő találkái elleplezésére ezt a mesét használja fel, kék köpenyben megy az apátságban rendezett légyottjaira. Régi kedvese a csendőrkapitány hirtelen elhelyeztetik állomásáról, helyébe új kapitány kerül, s ez kapja meg a levelet, melyben a báróné légyott idejét tudatja. Találkoznak; — a báróné elfogadja a cserét. Pigeonné fogadósnő (Juhász) is felhasználja a kék asszony legendáját, unokáécsére Pierrere és ennek kedvesére Terézre (Szende Anna) ráijeszt, a kék asszony hangján beszélve megtilja, hogy egymást szeressék. Pierre és Teréz könyörögni indulnak a kékasszonyhoz, hogy ne akadályozza szerelmüket.

A báró — ki mellekesen történeti buvárkodással is foglalkozik, tudományos munkát ír a kék asszony mistykus alakjáról. Látni akarja műve alakját, s ő is az apátságba indul.

Meglepik a bárónőt s a csendőr kapitányt. A bárónő beavatja Terézt a titkába, s ekkor együtt ültetik fel a kék asszonyban babonásan hívó naiv bárót.

A sok érdekes tréfával telesztott libretto mindvégig lekötö a figyelmet, az énekszámok pedig első hallásra is behelzöben másznak fülbe.

A kék asszony balladájának a „Rip“ balladájára emlékeztető motívuma vonul végig az egész operette zenéjén. E balladát, majd a kék asszonyhoz intézett könyörgést, a Terézzi kettőst, végre a bájos bretagnei dalt gyakorolt és képzett énekes tudásával, kifejezőteljes lány baritonnal énekelte a tenorista Stoll Károly. Intelligens játéka is erősen megkülönböztette őt a vidéken megszokott, jobbára a műhelyekből előrántott szegletes tenoristáktól. Alig várjuk, hogy egy hangjához inkább hozzáfekvő tenorpartiekben élvezhessük.

Réthy Laura a vidék első operettedívája. Ragyogó csengő timbreü hangjának üsejeje a regiszterek két

legveszélyesebb végletében is a kadenciák koloratúrájában, staccattók, a trillák, fioritúrák káprázatos technikájában is bámulatos könnyedséggel érvényesül. A kerü-göhöz énekelte betét magas virtuozitásával perczelgig tartó tapsot provokált. Játéka az igazi operetprimadonna rutinjával ékes.

Szende Anna kedves, bájos Teréz volt. Lány behelzö, modulatiokra alkalmas hangja igazán coloraturékesnövö praedestinálja. Mozdulataiban sok kellem, előadásában, parlendoiban és recitativoiban sok báj. A szerző felkapott milligyertya kuplét meg kellett ismételnie. A Pierreal énekeit duett, főként a bretagnei dal sem tévesztette el hatását.

Szilágyi Dezső bárójában, Krémer a fogadás alakjában igen sok egészséges komikumot hoztak felszínre, diszkrétójukkal magas intelligentiájukról tetek tanuságot.

Réthy az ebédnél is fentartott kardja és sapkája gátolta sejtető ügyességének érvényesítésében. Egyé-ként úgy ő mint a kis Berényi Paula, Juhász s a többi szereplők dicséretes sikerrel járultak a művészi ensemble-hoz.

A kar biztosan és szépen énekelte.

Kár, hogy az előadás az utolsó felvonásban kissé ellaposodott.

Szerdán aug. 18-án „Mariana“ Jose Eche-garay 4 felvonásos drámája ment, A czimszerepet. R. Balogh Etel személyesítette a nála megszokott művészetével és drámai erővel, méltó partnere volt Pethes [Dániel] ki igyekezetét arra fordította, hogy hálás szerepének minden egyes részét kidomborítsa. Krémer [Don Casulo] bebizonyította, hogy ő a társulat egyik legjobb tagja, mert a rá bízott feladatok mindig a legjobb tehetsége szerint igyekezik meg felelni, most is a tudós régészt, sok tanulmányra valló ügyességgel játszotta meg. Meg kell még említenünk mint olyanokat kik az előadás sikerét biztosították: Tárnoki Gizát, Mezey Pétert, Szakács Andort és László Gyulát. Az előadást csekély számú közönség nézte végig.

— **Felhívás.** A szarvasi színiügyi bizottság gondoskodni óhajtván közönségünk kifejlett színi érzékének és igényeinek méltó kielégítéséről, a folyó színi évadra Makó Lajos szegedi szintársulat ajánlatát fogadta el. Makó társulata válogatott erőkből van szervezve és ez idősorint társulata egyike a legjobbaknak. Ugy az igazgató mint társulatának tagjai mindent elkövetnek, hogy közönségünket élvezetes előadásokkal részesítsék. Különben a művészetet pártolni szokott közönségünk a letolyt héten oly gvér számban látogatta a színházat, hogy a színiügyi bizottság tisztelettel felkéri a közönséget, az elismerést és jutalmazást érdemlő társulatnak szíves pártolására: mert csak így remélhetjük, hogy városunkat a jövőben is jó társulatok fogják felkeresni. Felhívjuk az érdemes közönség figyelmét az igazgató azon gondoskodására is, melynél fogva színházunkban a jövő héten három estén Ujházi Ede a nemzeti színház nagy művésze fog vendégszerepelni. Ujházi nevéhez az alakító és előadó művészet legmagasabb fogalmát kapcsolta s ma egész Európa legkiválóbb művészeinek egyike. Fogadjuk szívesen és művészetéhez méltóan. Szarvas, 1897. aug. 22. A színiügyi bizottság.

— **A színház műsora:** Hétfőn aug. 23. Országgyűlési szállás. Vigjáték. Ujházi Ede első vendégfelflépte. Kedden aug. 24. A nagybácsi. Vigjáték, — itt először. Ujházi E. v. felléptével. Szerdán aug. 25. A Szabadulás. Vigjáték, — itt először. Ujházi E. v. felléptével. Csütörtökön augusztus 26. Szép Heléna. Operette. Penteeken augusztus 27. Durand és Durand. Bohózat itt először. Szombaton aug. 28. Parasztszűlet és Jól örzött leányka. Opera vigjáték. Vasárnap aug. 29. A leszámlálás. Népszimű, itt először.

Irodalom.

A Mátyás Diák legújabb száma is kétségtelenül teszi, hogy ez ilőszerint az összes élelzapok között a Mátyás Diák a legvígabb és legtartalmasabb. Kétszer annyit nyújt úgy szövegben és képekben, mint bármely más vig újság; azonkívül annyira változatos, hogy szinte csodálatos. Alakjainak tarkasága, talányrovatának gazdagsága éppen olyan vonzó erőt képez, mint az a husz-harmincz kitiű karrikatura- és adoma-illusztráció, a melyek elsőrendű rajzolók tollából kerülnek ki. Minden számban egy befejezett vig elbeszélést nyújt. A Mátyás Diák ily körülmények között valóságos családi lap, a melyben a család minden tagja talál neki való, kedves dolgot. A Mátyás Diák egyuttal a legolcsóbb élelzap is, mert előfizetési ára egy negyedévre csak 1 frt 50 kr. A kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyús-utca 3. szám) szívesen küld mutatványszámot, ha eziránt megkeresik.

A „Könyves Kálmán“ irod. és könyvkereskedési r.t. kiadásában megjelenő „Vasárnapi Lapok“ e heti száma oly diszes kiállításban jelent meg, melyet még Magyarországon, folyóiratban, typographia nem produkált, 6 iv terjedelemben ismerteti József királyi herceget és fenséges családját, jobbra oly eredeti felvételekben, melyek még eddig sehol meg nem jelentek, s a „Vasárnapi Lapok“ kezdeményezése nélkül alig láttak volna napvilágot. Csak egy pár képet említünk itt föl abból a 100 on felül lévő reprodukcióból, mely a folyóirat e számát díszíti; a királyi hercegi ebédőt, a mint a katonás sorban álló szolgáloményzet a fenséges családot a terített asztalhoz várja, a díszfogatok felvonulását; mert a kiadott parancs szerint ma kikocsizásra mennek a királyi hercegek; Alcsut-

hot, a parkkal, a tóval, a mint a fenséges család rajta csolnakázik, az alcsuthi játékkeret, a László- emléket, a fiemei villát; József királyi herceget a cigányok közt, tüzoltóival, tüzoltó-egyenruhában, nyugalmas kerti olvasásban fenséges nejével, a Hortobágyon; egész katonai pályáját bemutató képek között ott találjuk mint főtisztet, mint parancsnokot; 3 csataképet, a mint az átközeteket intézi stb. stb. A szöveget írodalmunk olyan hívatott képviselői írták a folyóiratba, mint Vértesi Arnold, id. Ábrányi Kornél, Salamon Ödön, Prém József, Rudnyánszky Gyula, Strausz Adolf, Dr. Pap Zoltán, Gyarmathy Zsigáné stb. mindannyian József királyi hercegről írván a legkülönbözőbb felfogásban; mint katonáról a honvéd tisztikar egyik kiváló jeleso ad hű és szakszerű képet a füzetben. E szám kiadására

azon körülmény birta rá a kiadó vállalatot, hogy József királyi herceget a kolozsvári egyetemen diszdoktorrá avatták. De a „Vasárnapi Lapok“ e száma felhasználta az alkalmat arra is, hogy a népszerű magyar királyi herceget minden oldalról bemutassa, s hű képet adjon a tevékeny királyi herceg működéséről. A vállalat azt igéri, hogy e számához hasonló színvonalon kívánja a „Vasárnapi Lapok“-at megtartani, a mit ha bevált, bizonyára nem fog siker nélkül versenyezni a külföldről beözönlő képes folyóiratokkal. A ki a „Vasárnapi Lapok“ e számát megveszi, az bizonyára kellemes órákat fog vele eltölthetni.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő
SZIKES ANTAL.

H I R E D T É S E K.

MARSHALL-FÉLE GŐZMOZGONY
COMPOUND FEKVŐ GŐZMOZGONY
COMPOUND GŐZGÉP
FEKVŐ GŐZGÉP
UTI MOZGONY

MARSHALL-FÉLE GŐCSEPLŐKÉSZLET

HARRISON MC GREGOR & CO
ARATÓ ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEK

SZÁLLITHATÓ MALMOM teljes malom-bereanderésben minden rendszer szerint

GRAEPEL HUGÓ
GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET
MARSHALL, SONS & CO Limited
VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.
Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

*Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.*

*Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.*

Naponta friss
Csemege szőlő
kapható
NYÁCSIKS. UTÓDÁNÁL
Szarvason.

SZIKES ANTAL könyvnyomdája

S Z A R V A S O N

ELVALLAL MINDEN A KÖNYVNYOMDASZAT KÖRÉBE VÁGÓ MUNKÁKAT, UGYMINT
DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK.

ELJEGYZÉSI ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, IZLÉSES MEGHÍVÓK ÉS TÁNCZBŰNDEK SZINES NYOMÁS VAGY ARANYOZÁSSAL

ÉTLPOK VÁROSI, KÖZSÉGIHIVATALOS NYOMTATVANYOK

JEGYZÉKEK CZIM- ASZTALI- és NÉVJEGYEK GYÁSZLAPOK KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb

A „Szarvasi Lapok“ kiadóhivatala, minden hazai hírlapra és regényre előfizetést elfogad.